

PRITARTA

Kulautuvos pagrindinės mokyklos
mokytojų tarybos

2018 m. balandžio 5 d. posėdyje, protokolo Nr. 3

PATVIRTINTA

Kulautuvos pagrindinės mokyklos direktoriaus
2018 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. V-68

**KAUNO R. KULAUTUVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno r. Kulautuvos pagrindinės mokyklos (toliau – mokykla) poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 patvirtintomis Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams.

2. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tikslai:

2.1. Padėti mokyklos bendruomenei veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus ir iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti mokyklos bendruomenės narių ar kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

2.2. Nustatyti galimas poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo mokykloje sąlygas.

2.3. Skatinti mokyklos bendruomenės narių (mokyklos administracijos, mokytojų, pagalbos specialistų, mokyklos darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, sprendžiant mokinių drausmės ir elgesio problemas.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – mokyklos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje mokyklos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

4. **Mokiniui draudžiama:**

4.1. Įsinešti į mokyklą ginklus, peilius, dujinius balionėlius, petardas, narkotines ar psichotropines medžiagas, cigaretes, alkoholinius ir energetinius gėrimus, kitus kenksmingus ir sveikatai pavojingus daiktus, kurie nėra mokymo priemonė.

4.2. Mokykloje ar jos teritorijoje naudoti kvaishalus, ateiti apsvaigusiam nuo alkoholio ir kitų sveikatai kenksmingų medžiagų, rūkyti, žaisti azartinius žaidimus iš pinigų.

4.3. Savavališkai (be auklėtojo ar mokytojo leidimo) išeiti už mokyklos teritorijos ribų.

4.4. Pamokų metu vaikščioti, trukdyti kitiems mokiniams, naudotis mobiliuoju telefonu, grotuvais, ausinukais, fotografuoti ir filmuoti kitus mokinius, mokyklos darbuotojus be mokytojo leidimo.

4.5. Be pateisinamos priežasties praleidinėti pamokas. Vėluoti į pamokas, būrelius, renginius.

4.6. Mokykloje ir jos teritorijoje stumdytis, muštis, šiuokšlinti, spjaudytis, vartoti nepadorius, necenzūrinius žodžius, gestus.

4.7. Naudoti fizinį ar psichologinį smurtą (prasivardžiuoti, tyčiotis, priekabauti, įžeidinėti, grasinti, gąsdinti, mušti) prieš mokinius, mokytojus, kitus mokyklos darbuotojus.

4.8. Įsinešti į mokyklą garso įrašus, literatūrą, laikraščius, žurnalus ir kitus leidinius, kurie tiesiogiai skatina ar propaguoja žiaurų elgesį, smurtą, pornografiją.

4.9. Slapta filmuoti, fotografuoti, įrašinėti kitų asmenų (mokinių, mokytojų, auklėtojų ir kitų darbuotojų) veiklą ir pokalbius.

4.10. Panaudojant smurtą bei prievartą, reikalauti pinigų, atiminėti maistą valgykloje, versti meluoti kitus mokinius, imti ir gadinti kiti mokinių daiktus.

4.11. Niokoti mokyklos turtą (knygas, sporto inventorių, laužyti suolus, duris, spynas, tualetus, spardyti šiuokšliadėžes, braižyti, spardyti sienas, laužyti augalus ir kt).

5. Jei mokinys mokykloje netinkamai naudoja mobilųjį telefoną ar kitus atsineštus daiktus, mokytojas turi teisę paimti šiuos daiktus ir grąžinti tik atvykusiems į mokyklą mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams).

II. POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS

6. Pasireiškus mokinio netinkamam (agresyviai, nevaldomam) elgesiui, mokytojas, socialinis pedagogas ar kitas mokyklos darbuotojas, siekdamas užtikrinti mokinių, kitų mokyklos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

6.1. Iškviesti mokyklos direktorių ar jo įgaliotą atstovą;

6.2. Pakeisti mokinio ugdymosi vietą;

6.2. Organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

6.3. Panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Mokyklos darbuotojai taikydami Apraše numatytas poveikio priemones privalo atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

8. Apraše numatytas poveikio priemonės gali būti taikomos mokiniui tik tada, kai yra išnaudotos visos kitos galimos priemonės ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

9. Apie pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

10. Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir mokyklos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu fiksuoti raštu nustatytoje formoje (priedas Nr.1).

III. MOKYKLOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

11. Mokyklos darbuotojas gali pats ar įpareigoti klasės mokinį (esant sudėtingam atvejui minėtus asmenis gali iškviesti telefonu) išsikviesti Mokyklos vadovą ar jo įgaliotus asmenis (socialinį pedagogą, pavaduotoją ugdymui), kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

12. Mokyklos vadovas, pavaduotojas ugdymui, socialinis pedagogas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti

tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

III. UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

13. Kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna ugdymosi procesą pamokos ar renginio metu, kelia grėsmę kitų mokinių saugumui, mokytojas gali nuspręsti pakeisti mokiniui ugdymosi vietą, perduodant mokinį socialiniam pedagogui ar pavaduotojui ugdymui.

14. Pakeičiant ugdymosi vietą - mokinys nuvedamas į kitą patalpą ir ten prižiūrimas socialinio pedagogo ar direktoriaus pavaduotojo (arba kito direktoriaus paskirto asmens) atlieka mokytojo paskirtas užduotis arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

15. Ugdymosi vietos pakeitimo priemonė taikoma, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.), tačiau mokytojo skirta ugdymosi vietos pakeitimo priemonė gali būti taikoma tik pamokų laiku.

IV. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS, ĮTARUS MOKINĮ TURINT DRAUDŽIAMŲ DAIKTŲ

16. Jeigu mokytojui ar kitam mokyklos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, nedelsdamas apie tai informuoja mokyklos direktorių ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui, socialinį pedagogą.

17. Mokyklos vadovas, socialinis pedagogas ar klasės auklėtojas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

18. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du mokyklos darbuotojai, vienas iš jų – Mokyklos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Paaškęjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant telefonu informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

19. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant telefonu informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Mokyklą. Tėvams nesant galimybės atvykti, leidimą patikrinti vaiko daiktus, tėvai patvirtina sms žinute telefonu.

20. Tėvams nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Mokyklos vadovo paskirto Mokyklos darbuotojo.

V. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

22. Mokyklos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

22.1. Apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo.

22.2. Užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, mokyklos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis.

22.3. Neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui.

22.4. Nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

22.5. Nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką.

22.6. Atskirti mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar mokyklos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.).

23. Mokyklos darbuotojas, siekdamas nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį, gali taikyti šiuos **pagrįstus fizinius veiksmus**:

23.1. Stovėjimas prieš mokinį arba tarp mokinių konflikto metu.

23.2. Laikymas už rankos, sudarant ratą, žaidžiant žaidimus.

23.3. Laikymas už rankos, vedant ar sustabdant.

23.4. Mokinio sulaikymas, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

24. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

24.1. Naudojami kaip bausmė.

24.2. Naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę.

24.3. Naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą.

24.4. Naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

25. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

26. Mokyklos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VI. POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS MOKINIAMS APSVAIGUSIEMS NUO ALKOHOLIO IR/AR KITŲ PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ

27. Mokyklos darbuotojai, įtarę, kad mokinys mokyklos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, nedelsdami informuoja apie tai mokyklos direktorių ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui ar socialinį pedagogą.

28. Mokyklos direktorius ar jo įgalioti asmenys: telefonu informuoja vaiko tėvus (globėjus, rūpintojus) apie įtarimą, kad jis vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir, kad jam reikėtų atlikti medicininę apžiūrą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Mokykla:

29.1. Nustato poveikio priemonių taikymo sąlygas ir tvarką bei numato jas mokyklos darbo tvarkos taisyklėse ir mokinio elgesio taisyklėse ir (ar) kituose mokyklos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

29.2. Supažindina mokinius, pagal galimybes ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), su mokyklos dokumentais, kuriuose numatytos poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, jų taikymo sąlygos ir tvarka.

29.3. Už poveikio priemonių tinkamą taikymą atsako poveikio priemonę taikantis pedagogas.

29.4. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nuodugnai ir operatyviai išnagrinėja teisės aktų ir mokyklos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

29.5. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus mokykla informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

KULAUTUVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANČIAM MOKINIUI
FIKSAVIMO LAPAS

Data

Mokinio vardas, pavardė _____

klasė _____

Pritaikytos poveikio priemonės:

Poveikio priemonių taikymo rezultatas ar pasekmės:

Poveikio priemonės taikė:

(pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

(pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

(pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

SUSIPAŽINAU _____

(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

(parašas)